

F. X. 1984

SIKER A NEMZETIBEN

Csiky Gergely — románul

A nemrég sikeresen bemutatott Cifra nyomorúság után újabb **Csiky Gergely**-bemutatónak tapsolhattunk a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban: **Dan Alecsandrescu** az **Ingyenélők**-et állította színpadra, román nyelvű ősbemutatóként, **Parazitii** címen. Maga a tény is jelentős színház-történeti esemény, amelyet Alecsandrescu igényes részleteiben is kidolgozott, a mű mondanivalóját kidomborító rendezése a jegyzett előadások sorába emel.

Csiky Gergely legjelentősebbnek tartott darabja **Fodor Zeno** fordításában és átdolgozásában került színre. Sem neki sem a rendezőnek nem volt könnyű dolga, hiszen sajátos Csiky-nyelvezetet, az ezernyolcszázas évek második felének magyar miliójét kellett a mai román néző számára találni úgy, hogy ez a világ a maga figuráival érthető, elfogadható legyen, Jó munkát, sikeres munkát végeztek.

Dan Alecsandrescu rendezői felfogásában — melyet nagyon jól szolgálnak **Kelemen Tamás** **Anna** díszletei, jelmezei — a Szedervári-Zátonyi által kreált látványos világ mögött rejlő emberi gyarlóság esetlenség kerül előtérbe, a mindenkor is időszzerű mondanivaló. Ezzel (is) magyarázható az előadás nagy sikere, a mód, ahogyan a közönség fogadja Csiky román nyelvű ősbemutatóját. Alecsandrescu nem a könnyebbik utat választja: előadásában nem elégszik meg a Csiky kínálta komédiázással. Kitér a darabban rejlő konfliktusokra, ugyanakkor arra is vigyáz, hogy az emberi tisztaság, az ebből eredő erkölcsi erő megfelelő fontosságot nyerjen. Rendezői világában kitűnően mozognak Csiky figurái. Élvezetes, pezsgő előadást látunk. A színészek — a kitűnő román társulat

művészei — nagy játékkedvvel, igényes, pontos alakításokkal teszik emlékezetessé az előadást.

Smara Marcu mély művészi átéléssel vérbő humorú játékkal hozza elének Szedervári Kámillát. Kettősük a Mosolygó Menyhértet alakító **Constantin Săsăreanu** jó indulópont az előadásban. Marcu jól aknázza ki a figura kínálta lehetőségeket, szereplése sokszínű, magával ragadó. Săsăreanu Mosolygójával jól szolgálja az előadás vonalát, gazdag színészi eszközöket vonultat fel.

Mihai Gingulescu a velejéig romlott, mindenre képes, ugyanakkor megnyerőnek is lenni tudó Zátonyi Bence szerepében nyújt sikeres alakítást. Magabiztosan, a részletekig ismerve kelti életre Zátonyit. Kellemes meglepetés a vályája elején járó, fiatal **Dan Glasu** alakítása. Őt **Timót Pál**, a törtető újjgazdag szerepében láthatjuk. A tehetséges színész ebben az alakításában is bizonyít.

Marinela Popescu a legtitésőbb figura Irén szerepében láthattuk viszont, átgondolt higadgt játékkal. Jó partnere ebben **Cornel Popescu** (Darvas Károly). Az **Aurel Ștefănescu** (Bankó Béni), **Livia Gingulescu** (Elza), **Vasile Vasiliu** (Tulipán), **Lidia Roșca Marinescu** (Tulipánné) négyes gazdagon, élvezetesen tárja elének a darabban rejlő humort, a kor jellegzetes figuráit keltve életre. Rövidebb szerepekben jók **Elena Jitkov** (Borcsa), **Constantin Doljan** (Klimóczy Endre), **Dan Ciobanu** (Kapus) és **Traian Costea** (Jankó).

Minden szempontból sikeresnek mondható a Nemzeti Színház román tagozatának Csiky Gergely-bemutatója. **Dan Alecsandrescu** munkája méltán örvendő közönségsikernek.

TOMPA Z. MIHÁLY